

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 3.4.1992 Sayı : 21194)

Kanun No.
3787

Kabul Tarihi
21.3.1992

BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş Kamu Alacakları

MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim ve harçların tamamı ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş bulunan vergi, resim ve harçlara isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkra kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, ödenmemiş taksit miktarları için mükellefler, dilerlerse bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit miktarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenen taksit miktarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece tecil faizi uygulanır. Kalan taksit miktarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir. Bu alacaklar hakkında birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren kamu alacakları ile ilgili olarak, tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Kesinleşmemiş veya İhtilaflı Kamu Alacakları

MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ihtilaflı hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş

olan ve ikmalen, resen veya idarece tarh edilmiş bulunan vergi, resim ve harçların tamamı ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkraya göre ödenecek vergi, resim ve harç asıllarının tespitinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tarhiyatın bulunduğu en son safhadaki miktar esas alınır. Ancak, en son safhada bozma ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk tarhiyata göre tespit edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinden yararlanılarak uzlaşma sağlanmış alacaklar 1 inci madde hükmünden, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar bu madde hükmünden yararlanır.

Gecikme faizleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahakkuk etmemiş vergi, resim ve harç asıllarına ilişkin tarhiyatta, Kanunun yürürlük tarihi itibariyle hesaplanır.

Bu madde hükmü ile 1 inci madde hükmü 1.1.1992 tarihinden önceki dönemleri ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannameleri kapsar.

3505 Sayılı Kanun Gereğince Asıl Addolunan Gecikme Zammı ve Gecikme Faizleri

MADDE 3. — Bu Kanundan yararlanılarak ödenecek gecikme zammı ve gecikme faizlerinin tespitinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinin 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle değişik üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz. Gecikme zammı ve gecikme faizleri, 1.1.1990, 1.1.1991 ve 1.1.1992 tarihleri itibariyle asıl addolunma işlemi yapılmaksızın hesaplanır.

Bu Kanundan yararlanılarak ödenen alacaklara Kanunun yürürlük tarihinden sonraki aylar için gecikme zammı uygulanmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince 10.12.1988 tarihinden sonra vadesi gelen kamu alacaklarına uygulanan gecikme zammı ile 10.12.1988 tarihinden sonra tahsil edilebilir hale gelen gecikme faizlerinden asıl addolunarak ödenen miktarlar, bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan mahsup edilir. Ancak, ödenen miktarların bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan fazla olması halinde aradaki fark mükelleflere iade edilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Vergi, Resim ve Harçlar

MADDE 4. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergilerin tamamı ile kesilecek cezaların ve hesaplanacak gecikme faizinin % 10 unun, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

Mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için ikinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve ihtilaf yaratmamaları şarttır. Bu madde hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine göre kamu davası açılmaz ve açılmış bulunan davalar sürdürülmez.

Birinci fıkrada belirtilen dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden Takdir Komisyonu Kararları ve Vergi İnceleme Raporları ile bu tarihten önce düzenlenen ceza tutanakları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine ikinci fıkrada öngörülen şekilde belirlenen tutarın, ihtilaf yaratılmaması ve tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

Bu Kanunun 2 nci maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun, uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve kaçakçılık, ağır kusur, kusur, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde hükmüne göre incelemeye başlama; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mükellef nezdinde işe başlama tutanağının alınması, mükellefe davet veya defter ve belgelerin istenmesi yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da defter ve belgelerin incelenmek üzere denetim elemanına teslim edilmesi hallerini kapsar.

Götürü Usulde Vergilendirilen Mükellefler

MADDE 5. — Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin, 1.1.1992 tarihinden önce tarh edilmesi gereken vergilerini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31 Ekim 1992 tarihine kadar tarhettirmeleri halinde, haklarında bu Kanunun 2 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Pişmanlıkla Beyan

MADDE 6. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak 30 Nisan 1992 tarihine kadar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergi, resim ve harçların tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammının ve kesilen usulsüzlük cezasının ayrı ayrı % 10'unun ilk taksidi en geç bu tarihte, kalanı ise Haziran, Ağustos, Ekim 1992 aylarında olmak üzere 4 eşit taksitte ödenmesi halinde pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezasından kalan % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

Bu fıkra hükmü Emlak Vergileri hakkında da uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah Artırımı

Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 7. — Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, aşağıda yazılı yıllara ilişkin asgari nispetlerden az olma-

mak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 Nisan 1992 tarihine kadar artırdıkları takdirde; artırımda buldukları yıllar için mükelleflerin kendileri hakkında yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ile bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başkaca bir tarhiyat yapılmaz.

Yıllar	Artırım Nispetleri
1987 Takvim Yılı İçin	% 40
1988 Takvim Yılı İçin	% 35
1989 Takvim Yılı İçin	% 30
1990 Takvim Yılı İçin	% 20

Gelir vergisi mükelleflerinin; artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları Gelir vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş, ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah; 1987 takvim yılı için 1 500 000 liradan, 1988 takvim yılı için 2 500 000 liradan, 1989 takvim yılı için 4 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 6 000 000 liradan, az olamaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin; artırımda buldukları yıla ilişkin olarak daha önce vermiş oldukları beyannamelerinde zarar beyan etmiş olmaları veya beyanname vermemiş olmaları halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar 1987 takvim yılı için 5 000 000 liradan, 1988 takvim yılı için 8 000 000 liradan, 1989 takvim yılı için 13 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 20 000 000 liradan az olamaz.

Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, kurumlar vergisi mükelleflerinde % 50, gelir vergisi mükelleflerinde % 40 oranında vergilendirilir ve bu matrahlar üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ya da Savunma Sanayii Destekleme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu alınmaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin verdikleri yıllık beyanname, kurum kazancından indirilen ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerine göre gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde; bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyatına muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin istisna ve indirimin ait olduğu yıla ilişkin olarak, birinci fıkrada belirtilen nispetlerde artırılarak ödenmesi şarttır.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratların muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için; kurumlar vergisi mükelleflerinin bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 30 Nisan 1992 tarihi arasında beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar için 1987 yılı ile ilgili olarak % 14, 1988 yılı ile ilgili olarak % 13,5, 1989 yılı ile ilgili olarak % 13 ve 1990 yılı ile ilgili olarak % 12 nispetinde vergilendirilmeleri şarttır.

Bu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında yer alan hükümlerinden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da

Üçüncü fıkrada belirtilen miktarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen nispetlerde artırmaları şarttır.

Bu maddenin altıncı fıkrası hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler mahsup ve iade edilmez.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin; matrah artırımında bulunmaları halinde, önceki yıllara ilişkin zararları, gelecek yıllar kârlarından mahsup edilmez.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında yer alan istisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahdan indirim konusu yapılabilecek tutarlar, bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 8. — Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, 7 nci maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde artırdıkları tutarların % 20'sini katma değer vergisi olarak ödemeyi kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde, sözkonusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllarla ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz. Şu kadar ki; artırımında bulunulan yıllarla ilgili olarak kendileri hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin, iade veya mahsup işlemleriyle sınırlı olmak üzere, inceleme hakkı saklıdır.

Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde mahsup ve iade edilmez.

Katma değer vergisi uygulaması bakımından; bu maddede belirtilen nispet, adi, kolektif ve adi komandit şirket ortaklarının her biri için hesaplanan gelir vergisi matrahları toplamına uygulanır.

Matrah Artırımına İlişkin Ortak Hükümler

MADDE 9. — Bu Kanunun 7 nci ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre hesaplanan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar 4 eşit taksitte ödenmesi şarttır. Bu vergilerin Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne göre hesaplanarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmeyeceği gibi herhangi bir nedenle indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

Defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, diledikleri takdirde vergi incelemesi yapılan yıl için de artırımında bulunabilirler.

Bu Kanuna göre artırılan matrahlar nedeniyle dahili tevkifat ve geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

3787

21.3.1992

Bu Kanuna göre matrah artırımında bulunulması, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, bulunan matrah farkı, bu Kanunun 7 ve 8 inci maddesi hükmü ile birlikte değerlendirilir.

İdarenin artırımda bulunulmayan yıllar için vergi inceleme yapma hakkı mahfuzdur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İşyeri Kapatma, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Uygulanmayacağı Haller ve Bununla İlgili Şartlar

MADDE 10. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

Mükerrer 354 üncü maddesi uyarınca 1.1.1992 tarihi itibarıyla işyeri kapatma cezası uygulanacak safhaya gelen işyerleri hakkında; bu cezaya karşı ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve 353 üncü maddenin 4 numaralı bendinde yer alan özel usulsüzlük cezalarının bu Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre ödenmesi halinde işyeri kapatma cezası uygulanmaz.

344 ve 358 nci maddelerinde yer alan kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarını 1.1.1992 tarihinden önce işleyen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmamış olanlar hakkında suç duyurusunda bulunulmaz, suç duyurusunda bulunulup soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar. Bu hükümden yararlanabilmek için kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarına ilişkin fiiller nedeniyle ortaya çıkan vergi ziyatı dolayısıyla yapılmış olan tarhiyata isabet eden vergi aslının tamamı ile bu vergiye bağlı vergi cezaları, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamının ödenmiş olması veya bu Kanun hükümlerinden faydalanılarak bu Kanunda öngörülen süre ve tutarda tamamen ödenmesi şarttır.

353 üncü maddesinin 1 ve 2 numaralı bent hükümlerine göre 1.1.1992 tarihinden önce yapılmış tespitler için kesilen ve kesilecek olan özel usulsüzlük cezalarının; ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve bu Kanun hükümlerinden yararlanılarak ödenmesi halinde bu cezalara dayanak olan tespitler, işyeri kapatma ve kaçakçılığa teşebbüs cezalarının uygulanmasında dikkate alınmaz.

Ödeme Kaydedici Cihazların Süresi İçinde Alınmaması

MADDE 11. — 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre 31.12.1990 tarihine kadar mecburiyeti başladığı halde ödeme kaydedici cihazları süresinde almayan mükellefler hakkında; en geç bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar bu cihazları almaları, ihtilaf yaratmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçmeleri şartıyla haklarında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmaz, soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar.

Ecrimisil Alacaklarına İlişkin Gecikme Zammında ve Çeşitli Cezalarda İndirim

MADDE 12. — 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi ile 6183 sayılı Arme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsili öngörülen ecrimisillerden bu Kanunun

yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş bulunanlarının tamamı ile bunlara bağlı gecikme zamlarının % 30'unun ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi ve Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar 4 eşit taksitte ödenmesi halinde gecikme zamlarından kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren ve miktarı 200 000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile miktarı 100 000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının (1615 sayılı Kanun uyarınca tahsili gereken para cezaları hariç) tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahsil edilebilir hale geldiği halde ödenmemiş bulunan 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre doğan yiyecek bedelleri ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen alacakların ferileri ile birlikte miktarı 100 000 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesine istinaden Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve postaneler adına uygulanan gecikme zamları ile ilgili kuruluşların sorumluları adına hesaplanan % 10 nispetindeki cezaların tahsilinden vazgeçilir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 58 inci maddesine göre ödeme emirlerine yapılan itirazlar nedeniyle haksız çıkanlardan tahsili gereken % 10 nispetindeki zammın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olması halinde, bu zammın % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Vergi Borcu Nedeniyle Düzenlenen Karşılıksız Çeklere İlişkin Cezalar

MADDE 13. — Bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak kanunun yürürlük tarihinden önce haklarında 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmuş olan mükelleflerin, suç duyurusuna konu olan borçlarını, daha önce ya da bu Kanun hükümlerine göre ödemiş olmaları ve ayrıca 3167 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan % 10 tazminatın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olması halinde ise bunun % 30'unun bu Kanunun 1 inci maddesinde öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla haklarındaki soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan kamu davaları ortadan kalkar. Bu takdirde tazminatın % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmeyen Motorlu Taşıtlar Vergileri

MADDE 14. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 1991 yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi ikinci taksitini vadesinde taşıt pulu esasına göre ödemeyen mükelleflerin bu taksitin tamamı ile gecikme zamlarının % 30'unu 30 Nisan 1992 tarihine kadar ödemeleri halinde gecikme zamlarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

1992 yılına ilişkin Motorlu Taşıtlar Vergisi hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

3787

21.3.1992

Belli Miktarın Altındaki Alacakların Terkini

MADDE 15. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren, miktarı 50 000 lirayı aşmayan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

50 000 liralık sınırın tespitinde her biri alacağı türü, dönemi, asılları ve ferileri ayrı ayrı dikkate alınır.

Süresinde Ödenmeyen Taksitler

MADDE 16. — Bu Kanunun 19 uncu maddesi hükmü hariç olmak üzere, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden ilk üçünün hiç ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, ödenmemiş olan tutarların 31 Ekim 1992 tarihi sonuna kadar; hiç ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksite ait olması halinde ise bu tutarın 30 Kasım 1992 tarihi sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte her ay için ayrı ayrı % 10 fazlası ile ödenmesi şartıyla bu Kanundan yararlanır.

Bu Kanun kapsamına giren alacakların yukarıda belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde mükellefler ödedikleri tutar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Bu takdirde, yapılan ödemelerdeki borç aslı ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının hesabında toplam borç tutarındaki asıl ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezaları arasındaki oran esas alınır.

Ödenecek Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Vergi Cezalarının Alacak Aslını Geçemeyeceği

MADDE 17. — Bu Kanuna göre ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamı doğmalarına neden olan alacak aslını geçemez.

Çiftçilerin Taksitleri

MADDE 18. — Yıllık gelir vergilerini 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 117 nci maddesinin Maliye ve Gümrük Bakanlığına verdiği yetkiyi dayanılarak belirlenen Ekim, Kasım ve Aralık aylarında ödeyen çiftçiler, bu Kanun hükümlerine göre ödeyecekleri tutarları (Bu Kanunun 19 uncu maddesi hükmü hariç) Ekim, Kasım ve Aralık 1992 aylarında olmak üzere 3 eşit taksitte öderler.

Bu şekilde ödeme yapan mükellefler hakkında bu Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Taksitlerden ilk ikisinin hiç ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde ödenmemiş tutarların 31 Aralık 1992 tarihi sonuna kadar her ay için ayrı ayrı % 10 fazlası ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanundan yararlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergi ve Cezaları

MADDE 19. — 1. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde tamamen veya kısmen ödenmemiş olanların aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve

149 uncu maddeleri uyarınca kesilmiş ve muaccel hale gelmiş para cezası ve gecikme zammının % 30'unun bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ödenmiş olması kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıda sözü edilen gümrük vergilerine bağlı para cezaları hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idarî itiraz mercilerine itiraz edilmesi veya Yargı Organlarında dava açılması nedeniyle, ihtilafli bulunanlar için ihtilaftan vazgeçilmesi ve yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde ödeme yapılması halinde yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu fıkraya göre ödenecek para cezalarının tespitinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş miktar esas alınır. En son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Yukarıda belirtilen esaslara göre ödenen gümrük vergilerine bağlı para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanlar ile bu tarihten sonra tebliğ edilecekler için ihtilaf yaratılmaması ve tebliğ tarihinden itibaren 2 ay içinde % 30'unun ödenmesi şartıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde ödenmemiş olanların bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde % 30'unun ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

2. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idarî itiraz mercileri veya İdarî Yargı Organları nezdinde ihtilafli hale getirilmiş bulunanların, aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezaları ile uygulanacak gecikme zamlarının % 30'unun bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ihtilaftan vazgeçilmek kaydıyla ödenmesi halinde % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıdaki fıkraya göre ödenecek vergi ve resim asıllarının tespitinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş olan miktar esas alınır. Ancak en son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar mükellefine tebliğ edilen ek tahakkuk konusu gümrük vergilerinin ihtilafli hale getirilmemesi kaydıyla, bu vergi ve resimler ile bu asla bağlı cezalar hakkında da yukarıdaki fıkrada yer alan hükümler uygulanır.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ihtilafli bulunanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanların ihtilaftan vazgeçilmek veya ihtilaf yaratılmamak ve % 30'u bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmek kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir. Bu hükme göre ödenecek para cezasının tespitinde ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş miktar esas alınır.

3787

21.3.1992

3. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilenlerin tamamının ihtilaf yaratılmaksızın ödeme süresi içinde ve bu vergilere bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezalarının % 30'unun da aynı sürede ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununa aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen para cezalarının % 30'unun tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

4. Bu Kanun hükümleri;

a) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ve Teşvik Mevzuatı hükümlerine aykırı hareket edilmesi sebebiyle ortaya çıkan vergi, resim, para cezaları ve gecikme zamları;

b) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 118 ve 119 uncu maddeleri hükümlerinin bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra ihlal edilmesi sebebiyle Gümrük Kanununun 149 uncu maddesi uyarınca kesilecek para cezaları;

Hakkında uygulanmaz.

ALTINCI BOLUM

Son Hükümler

İade Edilmeyecek Alacaklar

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamında yapılan ödemeler her ne suretle olursa olsun red, iade ve mahsup edilmez.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tahsil edilen tecil faizlerinin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılamaz.

Usul ve Esaslar

MADDE 21. — Bu Kanunun uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

MADDE 22. — Bu Kanun hükümleri, Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar Kurulu Üyeleri ve birinci derecedeki yakınları ve bunların hissedarı buldukları ortaklık ve şirketler için uygulanmaz.

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalıştırılan personele (Gelir İdaresini Geliştirme Fonu Yönetmeliği gereğince fonun kullanılmasına ilişkin hizmetlerde doğrudan görevlendirilen personel dahil), karşılığı 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3418 sayılı Kanunun 32 nci maddesi ile eklenen ek 13 üncü maddeye göre kurulan Gelir İdaresini Geliştirme Fonundan ödenmek üzere, 5 yıl süre ile Gelirler Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında 80, İstanbul İlinde 70, Büyükşehir Belediyesi

bulunan diğer illerde 60, nüfusu 100 000'in üstünde olan il ve ilçelerde 50, bunun altında olan il ve ilçelerde de 40 saate kadar aylık fazla çalışma yaptırılabilir.

Fazla çalışmaların normal mesai günlerinde ve daire içinde yaptırılması halinde fazla çalışma saati karşılığı olarak; (10) gösterge rakamının Devlet memurları aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak ücret ödenir. Bu ücret; tatil günlerinde daire içinde yapılan çalışmalara katılan personele 2 kat, normal mesai günlerinde ancak mesai saatleri haricinde yapılan daire dışı çalışmalara katılan personele 3 kat, tatil günlerinde daire dışında yapılan çalışmalara katılan personele ise, 4 kat olarak ödenir.

Normal mesai gün ve saatleri dahilinde yukarıda illere ve nüfus büyüklüklerine göre belirlenen saatlerle sınırlı olmak kaydıyla ayrıca yapılacak yaygın ve yoğun vergi denetimi çalışmalarına (vergi dairesi dışında) katılan personele, bu çalışmaları karşılığında saat başına verilecek ücret, bir saatlik fazla çalışma için belirlenen ücretin yarısıdır.

Şehirlerarası yollarda yapılacak vergi denetimlerine, İl Defterdarları tarafından; adedi, çalışma mahal ve saatleri belirlenmek suretiyle, yardımcı olmak üzere görevlendirilen güvenlik görevlilerine de bu esaslar dahilinde fazla çalışma ücreti ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 2 nci maddesinin (a) bendi hükmüne göre madde kapsamındaki personele yapılan ödemelere; 1615 sayılı Gümrük Kanununun 165 inci maddesinde gerekli değişiklik yapılınca ve 449 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Gelir İdaresini Geliştirme Fonundan yapılacak ek ödemelerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesinin 4 numaralı bendine göre tespitine kadar 15.6.1991 tarihinde yürürlükte olan kanunî dayanakları gereğince ve bunlara göre belirlenmiş esas ve usuller uyarınca, bu tarihteki oranların tamamı üzerinden devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun Geçici 1 ve Geçici 2 nci maddeleri uyarınca yapılacak ödemeler, Gelir Vergisine tabi tutulmaz.

Yürürlük

MADDE 23. — Bu Kanunun Geçici 1, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddeleri hükümleri 1.2.1992 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
5	46	4
	47	170,171:172
	48	339:343
6	50	276:317,320:329,330:408,409:422
	51	615:633
	52	772:795
	54	292:334
7	56	643:757,779:788

I - Gerekçeli 53 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/358